Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Ellikss Holding"
nosūtīšanai e-adreses informācijas sistēmā

Lēmums

Rīgā, 28.09.2026.

Dokumenta reģistrācijas numurs
skatāms pievienotajā teksta datnē

Par Datu valsts inspekcijas faktiskās rīcības apstrīdēšanu

[1] Datu valsts inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) saņemts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Ellikss Holding", vienotais reģistrācijas numurs 42403040333 (turpmāk – Sabiedrība) 2026. gada 29. augusta iesniegums (reģ. Inspekcijā 31.08.2026. ar Nr. 7-4.2/392-S; turpmāk – Sūdzība), kurā Iesniedzējs apstrīd Inspekcijas 2026. gada 27. augusta atbildi Nr. 2-4.2/1690-N "*Par iesnieguma izskatīšanas iznākumu*" (turpmāk – Atbilde) un lūdz atkārtoti izskatīt Iesniedzēja Sūdzību pēc būtības, ņemot vērā Sūdzībā minētos argumentus un apsvērumus.

[2] Izvērtējot Sūdzībā minēto un Inspekcijas rīcībā esošo informāciju, Inspekcija

konstatē:

[2.1] 2026. gada 7. augustā Inspekcijā saņemts Sabiedrības iesniegums (reģ. Inspekcijā 10.08.2026. Nr. 2-4.2/1701-S; turpmāk – Iesniegums) ar pielikumiem, kurā Sabiedrība informē par iespējamu personas datu aizsardzības pārkāpumu. Iesniegumā norādīts, ka Sabiedrība atrodas tiesvedības procesā ar Valsts ieņēmumu dienestu (turpmāk – VID), administratīvās lietas Nr. A420196723. Šīs tiesvedības ietvaros VID 2023. gada 24. oktobrī Administratīvajai rajona tiesai iesniedza citas juridiskas personas – SIA "Ellikss", vienotais reģistrācijas numurs 40003339140, pievienotā vērtības nodokļa deklarācijas (turpmāk – PVN deklarācijas), kas saturēja vismaz 172 fizisku un juridisku personu datus, t.sk. iespējamus komercnoslēpumus. Par minēto situāciju

Sabiedrība 2023. gada 13. decembrī informēja Administratīvo rajona tiesu, tomēr kļūdu VID atzina vien 2026. gada 19. maijā, vēršoties pie Administratīvās apgabaltiesas ar lūgumu uz lietu neattiecināmos pierādījumus dzēst. No Iesnieguma secināms, ka Administratīvā apgabaltiesa PVN deklarācijas ir izdzēsusi 2026. gada 21. maijā. Savukārt, 2026. gada 27. jūnija VID vēstulē Sabiedrībai ir sniegta informācija par radušos kļūdu, izskaidrojot tās rašanās apstākļus un veiktās darbības attiecīgās kļūdas novēršanai.

Iesniegumā Sabiedrība izsaka 71 lūgumu Inspekcijai, t.sk. pārbaudīt pārkāpuma rašanās iemeslus, pieprasīt auditācijas ierakstus un metadatus, konstruēt pārkāpuma hronoloģiju u.c. lūgumus, kas izriet no pārkāpuma apstākļiem un tajā iesaistītajām personām.

[2.2] Atbildot uz Sabiedrības Iesniegumu, Inspekcija norādīja, ka Sabiedrības Iesniegums nav uzskatāms par datu subjekta sūdzību Vispārīgās datu aizsardzības regulas[1] (turpmāk – Datu regula) 77. panta 1. punkta izpratnē, tāpēc Iesniegums netiks izskatīts Datu regulas 77. panta kārtībā. Papildus tam, ievērojot gan Datu regulā, gan Fizisko personu datu apstrādes likumā (turpmāk – Datu likums) noteikto Inspekcijai ir tiesības, nevis pienākums veikt personas datu apstrādes pārbaudi. Ņemot vērā, ka ar kļūdaini iesniegtajām PVN deklarācijām varēja iepazīties tikai lietas dalībnieki – Iesniedzējs un VID, kā arī tiesa, tad secināms, ka PVN deklarācijas bija pieejamas tikai ļoti ierobežotam personu lokam. Ievērojot minēto, nav konstatējami apstākļi, kas liecinātu, ka konkrētais pārkāpums varētu radīt augstu risku attiecīgo fizisko personu tiesībām un brīvībām Datu regulas 34. panta izpratnē. Inspekcijas uzdevums nav atkārtoti pārbaudīt visus personas datus, auditācijas pierakstus un lietas materiālus, ja pārkāpuma fakts jau ir konstatēts, tā apstākļi ir noskaidroti un nav konstatējami apstākļi, kas liecinātu par plašāku vai turpinātu personas datu izpaušanu. Tāpēc Inspekcija neuzskata par lietderīgu uzsākt pārbaudi pēc savas iniciatīvas Iesniegumā norādīto apstākļu pārbaudei. Vienlaikus, ievērojot to, ka Sabiedrība ir uzskatāma par pārzini deklarācijas iekļautajiem personas datiem Datu regulas 4. panta 7) apakšpunkta izpratnē, tad Sabiedrība tiek aicināta izvērtēt minēto personas datu apstrādes nolūku un tiesisko pamatu, kā arī, ja turpmāka personas datu glabāšana nav nepieciešama, nodrošināt to dzēšanu.

[2.3] 2026. gada 31. augustā Inspekcijā saņemta Sabiedrības Sūdzība, kurā Sabiedrība, atkārtoti vērš Inspekcijas uzmanību uz VID pieļauto personas datu aizsardzības pārkāpumu. Sabiedrība norāda, ka Inspekcija savā Atbildē ir atzinusi pārkāpuma faktu un secinājusi, ka tā apstākļi ir noskaidroti, tomēr nav identificējusi pierādījumu avotus, uz kuriem balstīti secinājumi, kā arī pārkāpuma apjomu, faktisko saņēmēju loku un riska līmeni. Sabiedrības ieskatā pārkāpuma fakta atzīšana pati par sevi nav uzskatāma par tā apstākļu pienācīgu izmeklēšanu. Sabiedrība uzsver, ka Inspekcija nav norādījusi, vai ir pārbaudīti auditācijas un piekļuves žurnāli, lejupielādes dati, dokumentu aprites un dzēšanas informācija, incidenta dokumentācija, kā arī Datu regulas 33. panta 5. punktā paredzētā dokumentācija. Tāpat Sabiedrība apstrīd Inspekcijas secinājumu par augsta riska neesamību Datu regulas 34. panta izpratnē, norādot, ka tas nav balstīts identificējamā un pārbaudāmā faktu kopumā. Sabiedrība lūdz Inspekciju atkārtoti pēc būtības izvērtēt tās rīcībā nodoto informāciju

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

un, izmantojot Datu regulas 57. un 58. pantā paredzētās uzraudzības pilnvaras, noskaidrot pārkāpuma faktiskos apstākļus, identificējot arī pierādījumus, uz kuriem balstīti Inspekcijas secinājumi.

Sabiedrība arī norāda, ka uz Iesniegumā minēto 71 lūgumu netika atbildēts pēc būtības, un uzdod papildus 38 jautājumus, uz kuriem lūdz Inspekciju sniegt atbildes.

[3] Izvērtējot Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, kā arī konstatētos apstākļus un to juridisko vērtējumu, Inspekcija

secina:

[3.1] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 89. panta pirmo daļu iestādes faktiskā rīcība ir iestādes rīcība publisko tiesību jomā, kas neizpaužas tiesību akta veidā un kas ir vērsta uz faktisko seku radīšanu, ja privātpersonai uz šo rīcību ir tiesības vai šīs rīcības rezultātā ir radies vai var rasties personas subjektīvo tiesību vai tiesisko interešu aizskārums. Par faktisko rīcību atzīstamas arī iestādes darbības, kas neatkarīgi no iestādes nodoma rada tādas faktiskās sekas, kuru rezultātā privātpersonai ir radies vai var rasties būtisks tiesību aizskārums. Atbilstoši APL 89. panta otrajai daļai faktiskā rīcība ir arī iestādes bezdarbība, ja iestādei saskaņā ar tiesību normām bija vai ir pienākums izpildīt kādu darbību, kā arī iestādes sniegta izziņa. Savukārt, saskaņā ar APL 91. panta ceturto daļu, privātpersona iestādes faktisko rīcību var apstrīdēt un pārsūdzēt tāpat kā administratīvo aktu. Ievērojot minēto, Inspekcijas Atbilde ir uzskatāma par iestādes faktisko rīcību, kas apstrīdama tāpat kā administratīvais akts.

[3.2] Saskaņā ar APL 79. panta pirmo daļu, administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveida izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, - viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Ņemot vērā lēmuma [1] punktā norādīto attiecībā uz Sūdzības saņemšanas dienu, Inspekcija secina, ka Sūdzība ir iesniegta termiņā, līdz ar to tās izskatīšana ir pieļaujama.

[3.3] Saskaņā ar APL 81. panta pirmo daļu, augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas Iesniedzēja iebildumi. APL 81. panta piektajā daļā ir noteikts, ka apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā. APL 76. panta trešajā daļā ir noteikts, ka administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums. Līdz ar to, Inspekcijas direktore kā augstāka amatpersona, atkārtoti izskata Sabiedrības lietu pēc būtības, vērtē un pārbauda, vai Inspekcijas amatpersona ir pienācīgi izvērtējusi visus Iesniegumā minētos argumentus.

[3.4] Lai gan Sabiedrība norāda, ka Sūdzība satur juridiskas personas sniegtu dokumentos pārbaudāmu informāciju par iespējamu Datu regulas pārkāpumu, un tāpēc tā nav uzskatāma par Datu regulas 77. panta datu subjekta sūdzību, tomēr Sabiedrība Sūdzības tekstā min vairākus argumentus, t.sk. atsaucoties uz Datu regulas 77. pantu un Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk – EST) praksi, kāpēc Inspekcijai būtu jāizskata Sabiedrības Sūdzību.

Attiecībā uz Sabiedrības iesniegto Sūdzību, norādāms, ka Datu regulas 77. panta 1. punkts

paredz, ka tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādē ir katram datu subjektam, ja datu subjekts uzskata, ka viņa personas datu apstrāde pārkāpj šo regulu. Savukārt no Datu regulas 14. apsvēruma, 1. panta, 4. panta 1. punkta un Datu likuma 2. panta izriet, ka datu subjekts var būt tikai fiziska persona. Proti, tikai fiziskai personai ir tiesības iesniegt sūdzību Inspekcijā, ja tā uzskata, ka attiecībā uz tās personas datu apstrādi ir pārkāptas Datu regulas prasības.

Ņemot vērā iepriekš minēto secināms, ka Sabiedrībai kā juridiskai personai nav subjektīvo tiesību vērsties Inspekcijā ar datu subjekta sūdzību, kā arī Sabiedrībai nav tiesību Datu regulas 77. panta kārtībā prasīt Inspekcijai izvērtēt citu fizisko personu datu aizsardzības tiesību ievērošanu. Tāpēc Sabiedrības Sūdzība Inspekcijā netiek izskatītas Datu regulas 77. panta kārtībā. Vienlaikus Sabiedrības Sūdzība Inspekcijā tiek izskatīta kā informācija par iespējamu personas datu aizsardzības pārkāpumu, kura izskatīšanā Inspekcijai ir iestādes rīcības brīvība izlemt, vai konkrētajā situācijā, ievērojot tiesiskos un faktisko apstākļus, ir nepieciešama turpmākā Inspekcijas rīcība.

[3.5] Sabiedrības Sūdzība satur daudz jautājumu un lūgumu Inspekcijai, kā arī Sabiedrības argumentus par Datu regulas un Datu likuma normu interpretāciju. Ievērojot, ka daļa no šiem argumentiem saturiski ir līdzīgi, un ņemot vērā to, ka atbilstoši Datu regulai un Datu likumam Inspekcijai ir tiesības, nevis pienākums veikt personas datu apstrādes pārbaudi, proti, Inspekcijai ir iestādes rīcības brīvība izlemt par turpmākās rīcības nepieciešamību, tad Inspekcijas direktore sniegs atbildes uz tiem Sabiedrības argumentiem un apsvērumiem, kuriem ir būtiska nozīmē Sabiedrības Sūdzības izskatīšanas procesā:

[3.5.1] Sabiedrība norāda, ka saņemot tiesvedības procesā citas juridiskās personas – SIA "Elikss" PVN deklarācijas, ir noticis personas datu aizsardzības pārkāpums.

Ievērojot Inspekcijas rīcībā esošo informāciju – Sabiedrības Iesniegumā un Sūdzībā sniegto informāciju, VID 2026. gada 19. maija vēstuli Nr. P016-4/22.2/2019 Administratīvajai apgabaltiesai un VID 2026. gada 27. jūnija vēstuli Nr. P016-4/22.2/2717 Sabiedrībai, kā arī Administratīvās apgabaltiesas 2026. gada 21. maija vēstuli Nr. AA43-0133-26/17 "Par lēmuma nosūtīšanu", secināms, ka ir noticis Datu regulas 4. panta 12. punktā minētais personas datu aizsardzības pārkāpums, kurš saistīts ar to, ka Sabiedrības un VID tiesvedības procesā Sabiedrībai kļuva pieejamas citas juridiskās personas – SIA "Elikss" PVN deklarācijas, kuras satur 172 fizisku un juridisku personu datus. Vienlaikus norādāms, ka Inspekcija par notikušo personas datu aizsardzības pārkāpumu tika informēta tikai tad, kad notikušas pārkāpums jau tika konstatēts no iesaistīto iestāžu puses un tika jau īstenoti pasākumi pārkāpuma novēršanai.

Ņemot vērā gan VID vēstulē minēto, gan Administratīvās apgabaltiesas norādīto, secināms, ka visas iesaistītās puses ir konstatējušas, ka šāds pārkāpums ir noticis, un ir veikti pasākumi, lai to novērstu, dzēšot no Sabiedrības tiesvedības lietā pieejamajiem materiāliem PVN deklarācijas, kas neattiecas uz Sabiedrības tiesvedības procesu ar VID, attiecīgi ir īstenoti pasākumi, lai novērstu personas datu aizsardzības pārkāpuma radītos riskus un sekas. Atbilstoši EST praksei gadījumā, ja pārkāpuma situācija jau ir novērsta un tiek nodrošināta pārziņa veiktās personas datu apstrādes atbilstība Datu regulai, Inspekcija var atturēties no korektīvo pasākumu veikšanas.[2]

[2] Skat. EST 2024. gada 26. septembra sprieduma lietā Nr. C-768/21 "TR pret Land Hessen" 46. punktu

Tāpēc Inspekcijas direktore secina, ka, lai gan ir noticis personas datu aizsardzības pārkāpums, par kuru ir informētas visas tajā iesaistītās puses, kurām šī pārkāpuma rezultātā kļuva pieejami citas juridiskās personas PVN deklarācijās esošie personas dati, tomēr ievērojot laiku, kad Inspekcijai kļuva pieejama šī informācija, kā arī pārziņa jau veiktos pasākumus pārkāpuma situācijas novēršanai, kā arī konkrētā gadījumā tiesiskos un faktisko apstākļus, Inspekcija nesaskata nepieciešamību veikt papildu uzraudzības darbības saistībā ar konkrēto personas datu aizsardzības pārkāpumu.

[3.5.2] Sabiedrība vēlas, lai Inspekcija noskaidro, vai VID ir pārkāpis Datu regulas 33. un 34. panta prasības.

Norādāms, ka Datu regulas 33. un 34. pants nerada Sabiedrībai tiesības pieprasīt konkrētu Inspekcijas rīcību. Datu regulas 33. panta 1. punkts paredz pārziņa pienākumu paziņot uzraudzības iestādei par personas datu aizsardzības pārkāpumu, izņemot gadījumus, kad ir maz ticams, ka personas datu aizsardzības pārkāpums varētu radīt risku fizisku personu tiesībām un brīvībām. Savukārt, datu regulas 34. panta 1. punkts nosaka pārziņa pienākumu informēt datu subjektus, ja pārkāpums var radīt augstu risku.

Inspekcija piekrīt Sabiedrībai, ka Datu regulas 33. pants un 34. pants paredz atšķirīgu risku gradāciju, jo Datu regulas 33. pantā ir runa par iespējamiem riskiem fizisku personu tiesībām un brīvībām, bet Datu regulas 34. pantā par augstiem riskiem. Vienlaikus abi šie panti paredz risku izvērtējuma veikšanu, ievērojot konkrētā personas datu aizsardzības pārkāpuma raksturu, izpausto datu apjomu, datu izplatīšanas un pieejamība apsvērumus, kā arī pārziņa rīcību pēc konkrētā pārkāpuma konstatēšanas. Līdz ar to, Inspekcijai sākotnēji ir nepieciešams izvērtēt, vai ir saskatāmi riski Datu regulas 33. panta 1. punkta izpratnē, un ja tādi ir konstatējami, tad vērtēt augstus riskus Datu regulas 34. panta 1. punkta izpratnē.

Ievērojot Sabiedrības sniegto informāciju par pārkāpuma būtību un raksturu, secināms, ka izpausto personas datu pārzinis bija VID, un personas dati kļuva pieejami tiesvedības procesā starp Sabiedrību un VID, jo tie tika kļūdaini pievienoti kā pierādījumi lietā. Līdz ar to šie dati bija pieejami tikai Sabiedrībai, VID un tiesai. Ņemot vērā, ka adresātu loks ir ierobežots, kā arī šī informācija bija pieejama tikai tiesvedības procesa dalībniekiem, kurus saista konfidencialitātes prasības attiecībā uz lietā izskatāmajiem jautājumiem, tad secināms, ka pārkāpuma rezultātā izpaustā informācija nevarēja radīt ticamu risku personu tiesībām un brīvībām. Papildus tam Inspekcijas rīcībā nav informācijas par šo personas datu turpmāko publisko izplatīšanu, īpaši ievērojot arī to, ka Administratīvā apgabaltiesa pēc VID lūguma ir dzēsusi šos datus no savām lietvedības sistēmām. Ierobežotais saņēmēju loks, informācijas raksturs, konfidencialitātes prasības, kas attiecas uz procesa dalībniekiem, kā arī dokumentu dzēšana pēc konstatētās datu izpaušanas, Inspekcija vērtējumā ir uzskatāmi par risku mazinošiem faktoriem, līdz ar to Inspekcija nesaskata, ka konkrētais personas datu aizsardzības pārkāpums būtu saistīts ar ticamu risku personu tiesībām un brīvībām Datu regulas 33. panta 1. punkta izpratnē. Tā kā Datu regulas 34. pants paredz augstāku riska standartu izvērtējumu, tad tas detalizēti netiks vērtēts.

Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka notikušais pārkāpums nerada ticamu risku fizisku personu tiesībām un brīvībām. Inspekcijas direktore arī secina, ka Atbildes vēstulē Sabiedrībai tika sniegts skaidrojums un pamatojums, kāpēc Inspekcija nekonstatēja pārziņa – VID rīcībā Datu regulas 33. un 34. panta pārkāpumus.

[3.5.3] Sabiedrība uzskata, ka saņemot informāciju par valsts iestādes faktiski atzītu personas datu aizsardzības pārkāpumu, Inspekcijai ir pienākums izmantot savas pilnvaras un noskaidrot incidenta faktisko apjomu, cēloņus, sekas un dokumentēšanas procesu. Sabiedrība norāda, ka Inspekcija neveica padziļinātu pārkāpuma apstākļu izpēti, jo Inspekcija, piemēram, nepieprasīja informāciju no VID, nepārbaudīja auditācijas pierakstus, metadatus un faktiskos informācijas saņēmējus.

Saskaņā ar Datu likuma 3. panta pirmo daļu Inspekcija ir datu uzraudzības iestādes Datu regulas izpratnē, kas pilda Datu regulā un Datu likumā noteiktos uzdevumus datu apstrādes jomā. Inspekcijas tiesības un uzdevumus noteic Datu regulas 55. – 58. pants un Datu likuma 4. – 5. pants, kas nozīmē, ka Inspekcija savu kompetenci personas datu uzraudzības jomā var realizēt tikai atbilstoši normatīvajiem aktiem un tajos noteiktajā apjomā.

Savukārt, Datu likuma 5. panta pirmās daļas 1. un 6. punktā ir noteiktas Inspekcijas tiesības, nevis pienākums, veikt datu apstrādes pārbaudi, lai noteiktu datu apstrādes atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā arī pieprasīt pārbaudei nepieciešamo informāciju. Līdz ar to, Sabiedrībai nav subjektīvo tiesību lūgt Inspekcijai noteiktu darbību veikšanu, ievērojot, ka pārbaudes veikšana nav Inspekcijas imperatīvs pienākums, bet ir Inspekcijai piešķirtas tiesības, par ko Inspekcija izlemj pēc attiecīgajā datu subjekta sūdzībā noradīto faktu izvērtējuma.

Atbilstoši Datu regulas 58. panta 1. punktam un Datu likuma 5. panta Inspekcijai ir piešķirtas plašas izmeklēšanas pilnvaras. Tomēr šo pilnvaru izmantošana, ietilpst iestādes rīcības brīvībā. Senāts jau iepriekš atzinis, ka Datu regulas 58.pantā ir noteiktas Inspekcijas tiesības, nevis pienākums veikt noteiktas darbības sūdzības pārbaudes ietvaros, un ka tikai Inspekcijas kompetencē ir izlemt veikt noteikta veida izmeklēšanu par Datu regulas piemērošanu.[3] Attiecīgi Inspekcijas pilnvaras veikt pārbaudi un pieprasīt tai nepieciešamo informāciju ir Inspekcijas tiesības, nevis pienākums. Tāpēc, ja Inspekcijas rīcībā ir pietiekams informācijas un pierādījumu apjoms, lai pieņemtu lēmumu konkrētajā lietā, tai nav nepieciešams iegūt papildus informāciju, kā to lūgusi Sabiedrība.

Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka Datu regula un Datu likums nosaka Inspekcijas rīcības brīvību, izvērtēt piemērojamos pierādīšanas un izmeklēšanas līdzekļus, un Sabiedrībai nav tiesību prasīt konkrētu izmeklēšanas darbību vai noteiktu pieradīšanas līdzekļu izvēli, vai konkrēta satura lēmuma pieņemšanu, jo Inspekcija, ievērojot iestādes rīcības brīvību, pieņem lēmumu par informācijas un pierādījumu iegūšanas veidu un apjomu, izskatot informāciju par personas datu aizsardzības pārkāpumu.

[3.5.4] Sabiedrība norāda, ka pārkāpuma fakta konstatēšana nav tas pats, kas pilnīga pārkāpuma apstākļu izmeklēšana. Līdz ar to Sabiedrība lūdz Inspekciju izmeklēt notikušo pārkāpumu un izsaka Inspekcijai 71 lūgumu, uz kuriem Inspekcija nesniedza atbildi, izskatot Sabiedrības Iesniegumu, kā arī lūdz atbildēt uz papildus 38 jautājumiem par konkrētās lietas būtību.

Ievērojot Inspekcijas kompetenci un pilnvaras, Inspekcijai nav pienākums veikt visas Sabiedrības pieprasītās darbības konkrētā pārkāpuma izmeklēšanā vai izpildīt katru Sabiedrības

[3] Skat. Senāta Administratīvo lietu departamenta 2025. gada 28. februāra lēmuma lietā Nr. SKA-353/2025, 10. punktu

noteikto pierādījumu iegūšanas lūgumu, jo Datu regulas 57. pants piešķirt Inspekcija izvēles brīvību attiecībā uz pārbaudes līdzekļiem un to piemērošanas apjomu.

Izskatot gan Sabiedrības Iesniegumu, gan Sūdzību, Inspekcija vērtēja tajā norādīto informāciju, skarto personu loku, izpaušanas apstākļus, informācijas saņēmēju loku, kā arī VID rīcību pēc pārkāpuma konstatācijas. Ievērojot šo informācijas kopumu, kā arī notikušā pārkāpuma faktiskos un tiesisko apstākļus Inspekcijas direktore secināja, ka pieejamās informācijas apjoms ir pietiekams, lai izvērtētu notikušā datu aizsardzības pārkāpuma riskus un ietekmi. Inspekcijas pienākums ir atbilstoši savai kompetencei izvērtēt veikto personas datu apstrādes atbilstību Datu regulas prasībām, nevis sniegt atbildes uz Sabiedrības lūgumiem vai vērtējumiem.

[3.5.5] Sabiedrība norāda, ka PVN deklarācijās, kas Sabiedrībai kļuva pieejamas tiesvedības procesā iespējams ir komercnoslēpums, kā arī kļūdaini lietai pievienotās deklarācijas ir radījušas Sabiedrībai papildus izdevumus.

Inspekcijas darbības mērķis atbilstoši Datu likuma 3. panta otrajai daļai ir aizsargāt cilvēka pamattiesības un pamatbrīvības datu aizsardzības jomā, savukārt, Datu regulas 57. pants nosaka Inspekcijas kompetences uzraudzīt personas datu apstrādi. Līdz ar to norādāms, ka komercnoslēpuma aizsardzības uzraudzība nav Inspekcijas kompetencē. Papildus tam Inspekcijas kompetencē nav mantisko seku izvērtēšana, kas Sabiedrībai radušās tiesvedības procesā ar VID.

[3.5.6] Sabiedrība norāda, ka Inspekcija Atbildē ir lietojusi neprecīzu terminoloģiju, norādot, ka citas juridiskās personas – SIA "Elikss" PVN deklarācijas saturēja vismaz 172 fizisku personu personas datus.

Inspekcija piekrīt, ka Sabiedrības Iesniegumā bija norādīts, ka kļūdaini iesniegtās PVN deklarācijas satur 172 fizisku un juridisku personu datus. Tāpēc tieši šāds personas datu novērtējuma apjoms ir izmantots arī šī lēmuma tekstā un ņemts vērā vērtējot riskus fizisku personu tiesībām un brīvībām. Vienlaikus Inspekcija secina, ka Atbildē sniegtā tehniskā neprecizitāte skarto personas datu apjomam, neietekmēja kopējos Inspekcijas secinājums par konstatētā personas datu aizsardzības pārkāpuma risku apmēru.

[3.5.7] Sabiedrība norāda, ka būtu pārbaudāma arī VID kā pārziņa atbildība, īpaši attiecībā uz Datu regulas 5. panta 2. punktā nostiprinātā pārskatatbildības principa ievērošanu.

Datu regulas 5. panta 2. punkts nosaka, ka pārzinim ir jāspēj pārskatāmi pierādīt, ka tas ir īstenojis visas Datu regulas prasības. Ņemot vērā, ka VID ir pieļāvis kļūdu, un bez tiesiska pamata darījis pieejamus personas datus trešajām personām – tiesai un Sabiedrībai, Inspekcija secina, ka VID nav ievērojis Datu regulas 5. panta 1. punkta f) apakšpunktā nostiprināto integritātes un konfidencialitātes principu, ļaujot bez tiesiska pamata VID pārziņā esošajiem personas datiem piekļūt trešajām personām. Lai gan VID kļūdu ir atzinis, vēstulē Sabiedrībai norādot, ka ir veicis arī kļūdas rašanās izvērtējumu un analīzi, kā arī ieviesis pasākumus turpmākai šādu kļūdu nepieļaušanai, Inspekcijai kā personas datu apstrādes uzraudzības iestādei ir svarīgi nodrošināt, ka valsts iestādes savā darbā nepieļauj šāda veida kļūdas un rūpīgi un atbildīgi attiecas pret to informācijas sistēmās esošajiem personas datiem.

Tāpēc, ievērojot konstatēto VID personas datu aizsardzības pārkāpumu, kā arī to, ka VID kā pārzinis nenodrošināja Datu regulas 5. panta 2. punktā nostiprinātā pārskatatbildības principa ievērošanu, t.sk., ļaujot trešajām personām piekļūt VID pārziņā esošajiem personas datiem, Inspekcija sagatavos informatīvu vēstuli VID, aicinot rūpīgi attiekties pret personas datu apstrādi VID funkciju un uzdevumu izpildes ietvaros, personas datu apstrādes procesā, ievērojot Datu regulas prasības.

[3.6] Inspekcija vērš Sabiedrības uzmanību, ka personas datu apstrāde ir tiesiska tikai tad, ja tai ir piemērojams kāds no Datu regulas 6. panta 1. punktā noteiktajiem tiesiskajiem pamatiem. Ņemot vērā, ka Sabiedrībā šobrīd glabā tai tiesvedības procesā kļūdaini izpaustos datus, ir uzskatāms, ka sabiedrība atbilstoši Datu regulas 4. panta 7) apakšpunktam ir šo datu pārzinis, attiecīgi uz Sabiedrību ir attiecināmas arī Datu regulā pārzinim noteiktās prasības un pienākumi.

Ņemot vērā, ka gan VID, gan tiesa ir atzinušas personas datu apstrādes pārkāpuma faktu un veikušās pasākumus šīs kļūdas labošanai, dzēšot no tiesas lietvedībā sistēmām kļūdaini iesniegtās PVN deklarācijas, lūdzam arī Sabiedrību veikt tās rīcībā kļūdaini nonākušo PVN deklarāciju dzēšanu, jo to glabāšana notikušā pārkāpuma fakta konstatācijai vairs nav nepieciešama pārziņa leģitīmo interešu ievērošanai (Datu regulas 6. panta 1. punkta f) apakšpunkts), jo konkrēto pārkāpuma faktu ir konstatējušas un atzinušas pārkāpumā iesaistītās institūcijas un arī Inspekcija. Ja Sabiedrība turpinās glabāt iegūtos personas datus, tā pati veiks personas datu apstrādi, kurai nav tiesiskā pamata un pārkāps Datu regulas noteikumus. **Sabiedrībai ir nepieciešams ievērot Datu regulas noteikumus un pēc iespējas īsākā laikā dzēst tās rīcībā esošos personas datus**, kuri tai kļuva pieejami tiesvedības procesā. Šobrīd Sabiedrība ir vienīgais pārzinis, kas turpina konkrēto personas datu apstrādi bez tiesiskā pamata, kaut gan ir konstatēts fakts, ka šiem datiem nebija jābūt pieejamiem Sabiedrībai.

Ņemot vērā minētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz Datu regulas 14. apsvērumu, 1. pantu, 4. panta 1. punktu, 5. pantu, 6. panta 1. punktu, 33. panta 1. punktu, 34. panta 1. punktu, 55.-58. pantu, 77. panta 1. punktu, Datu likuma 2.-5. pantu, Administratīvā procesa likuma 76. panta trešo daļu, 79. panta pirmo daļu, 81. pantu, 89. pantu, 91. panta ceturto daļu, Inspekcija

nolemj:

- atzīt Inspekcijas amatpersonas veikto faktisko rīcību – 2026. gada 27. augusta atbildi Nr. 2-4.2/1690-N "*Par iesnieguma izskatīšanas iznākumu*" par tiesisku;
- noraidīt Sabiedrības 2026. gada 31. augusta iesniegumu kā nepamatotu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta $1.^1$ daļā noteikts, ka dokuments, kas nosūtīts uz oficiālo elektronisko adresi, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu un 189. panta pirmo daļu un Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu un Tieslietu padomes 2025. gada 24. jūlija

lēmumu Nr. 48 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses [fiziskā persona – pēc deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas, juridiskā persona – pēc juridiskās adreses].

Direktore J.Macuka